

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Novela notářského řádu přináší digitalizaci notářské činnosti

Novela notářského řádu, která nabyla účinnosti dne 1. září 2021, přináší rozsáhlou digitalizaci notářské činnosti a významným způsobem tak zjednodušuje založení a změny všech typů obchodních společností. Novela zavádí možnost sepisovat značné množství notářských listin v elektronické podobě prostřednictvím videokonference bez nutnosti návštěvy notářské kanceláře. Další významnou změnou je i vznik Sbírky dokumentů, kde budou evidovány všechny notářské zápisy, a dále také vznik Evidence ověřených podpisů.

Dne 13. srpna 2021 byl ve Sbírce zákonů vyhlášen zákon č. [300/2021](#) Sb., kterým se mění zákon č. [358/1992](#) Sb., o notářích a jejich činnosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „notářský řád“). S výjimkou několika málo ustanovení, která nabydou účinnosti až dne 1. února 2022, nabyl zákon účinnosti dne 1. září 2021. Kromě poměrně rozsáhlé novely notářského řádu byla zákonem č. [300/2021](#) Sb. provedena rovněž novelizace zákona č. 634/2004 Sb o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

Nejvýznamnější změnou, kterou novela notářského řádu přináší, je možnost sepsání značného množství notářských listin v elektronické podobě. Notářský zápis, který bude sepsán v elektronické podobě, bude muset obsahovat uznávaný elektronický podpis účastníků nebo jejich zástupců, kvalifikovaný podpis notáře a další náležitosti, které běžně musí obsahovat notářský zápis sepsaný v listinné podobě, s výjimkou otisku úředního razítka notáře, které při elektronickém sepsání notářského zápisu nebude vyžadováno.[\[1\]](#) Prokázání totožnosti účastníků bude možné provést bez jejich fyzické přítomnosti v notářské kanceláři, nýbrž bude učiněno na dálku prostřednictvím videokonference. Účastníci nicméně budou muset prokázat svou totožnost takovým prostředkem pro elektronickou identifikaci, který je používán v rámci kvalifikovaného systému podle zákona o elektronické identifikaci.[\[2\]](#) Pro identifikaci bude tedy možné využít např. uživatelský účet na portálu eidentita.cz. Pro zajištění nejvyšší možné ochrany účastníků před jakýmkoli podvodným jednáním je nově umožněno notářům využívat z informačních systémů údaj o digitální podobě osoby, aby bylo možné ověřit odpovídající podobu účastníka videokonference s podobou této osoby evidovanou v informačních systémech příslušného státu.[\[3\]](#) Prokázání totožnosti pomocí dvou svědků, které je možné při sepsání notářského zápisu v listinné podobě, není při sepsání v elektronické podobě možné.[\[4\]](#) Pokud bude notářský zápis o právním jednání pokladem pro zápis práv nebo skutečností do veřejného rejstříku (stejně tak i změnu nebo výmaz takového zápisu), bude rovněž možné ho sepsat v elektronické podobě[\[5\]](#), stejně tak bude možné v elektronické podobě sepsat notářský zápis o rozhodnutí orgánu právnické osoby[\[6\]](#), dále pak notářský zápis o souhlasu s navrhovaným rozhodnutím uděleným mimo zasedání orgánu právnické osoby[\[7\]](#) i notářský zápis o rozhodování per-rollam[\[8\]](#). Konečně bude také možné sepsat v elektronické podobě notářský zápis o osvědčení pro zápis do veřejného rejstříku[\[9\]](#) nebo o osvědčení požadavků pro zápis do evidence svěřenských fondů[\[10\]](#). Díky tomu bude možné založit např. společnost s ručením omezeným zcela online a významným způsobem se rovněž zvýší flexibilita provádění běžných úkonů v rámci prostředí obchodních korporací, jako je např. rozhodnutí orgánů obchodní korporace nebo zápis do veřejného rejstříku. Prozatím však není možné sepsat notářský zápis v elektronické podobě v dědických a rodinných věcech, neboť v této části hodnotí navrhovatelé osobní kontakt účastníků s notářem jako nezastupitelný.[\[11\]](#)

Další změnou, kterou novela notářského řádu přináší, je vznik dvou nových centrálních evidencí vedených Notářskou komorou ČR, a to Evidence ověřených podpisů a Sbírký dokumentů.

V Evidence ověřených podpisů jsou nově evidovány všechny podpisy, které byly v České republice notářsky legalizovány.[\[12\]](#) Se vznikem Evidence ověřených podpisů úzce souvisí další změna v rámci novelizace notářského řádu, a to možnost ověření pravosti elektronického podpisu. Nově je možné, vyjma standardního vlastnoručního podpisu, legalizovat rovněž i podpis elektronický. V takovém případě se ověřovací doložka vyhotoví v elektronické podobě, opatří kvalifikovaným elektronickým podpisem notáře a spojí se s elektronicky podepsaným dokumentem.[\[13\]](#) Tyto legalizace jsou pak obdobně jako legalizace vlastnoručních podpisů evidovány v nové Evidence ověřených podpisů. Do Evidence ověřených podpisů je navíc možné nahlížet přes vzdálený přístup, který je přístupný po zadání příslušného evidenčního čísla, ověřovací doložky a osobních údajů osoby, jejíž podpis byl legalizován.[\[14\]](#) Pokud ověřovací doložka obsahuje QR kód, pak je možné jej rovněž využít ke vzdálenému přístupu do evidence. Podle navrhovatelů je díky tomu zaveden kontrolní mechanismus, který má zabránit případným podvodům při právních jednáních, kde je ověření podpisu zásadní, jako je např. převod nemovitostí nebo převod podílu v obchodních korporacích. [\[15\]](#)

Druhou nově vzniklou evidencí je Sbírký dokumentů. Ve Sbírcí dokumentů jsou evidovány jak notářské zápisy sepsané v elektronické podobě, tak i notářské zápisy sepsané v listinné podobě, které budou následně převedeny do elektronické podoby a opatřeny kvalifikovaným elektronickým podpisem notáře.[\[16\]](#) Tím tak vznikl centrální archiv všech notářských zápisů, který byl již zaveden v mnoha zahraničních právních řádech, ale v České republice doposud chyběl. Do Sbírký dokumentů je možné, stejně jako do Evidence ověřených podpisů, nahlížet přes vzdálený přístup po zadání příslušného pořadového čísla a data sepsání notářského zápisu. Ve Sbírcí dokumentů ale budou veřejně dostupné pouze údaje o účastníkovi notářského zápisu, datum sepsání a předmět úkonu.[\[17\]](#) Samotný obsah notářského zápisu není, vzhledem k ochraně oprávněných zájmů účastníků, veřejně přístupný. Podle navrhovatelů vznik Sbírký dokumentů a její zpřístupnění přes vzdálený přístup zvýší ochranu proti různým podvodným jednáním tím, že umožní ověření skutečnosti, zda daný notářský zápis skutečně existuje a také umožní notářské zápisy uchovávat v elektronické podobě po uplynutí skartační lhůty.[\[18\]](#)

Novela notářského řádu tak s sebou přináší tolik potřebnou digitalizaci notářské činnosti, která usnadní práci mnoha podnikatelům, kteří budou mít možnost všechny notářské zápisy sepsat v elektronické podobě při využití videokonference bez nutnosti fyzické přítomnosti v notářské kanceláři. Pozitivní změnou je rovněž vznik Sbírký dokumentů a Evidence ověřených podpisů, které umožní přes veřejně přístupnou databázi zkontrolovat pravost notářských zápisů a ověřovacích doložek, čímž dojde k významnému zmenšení prostoru pro jakákoli podvodná jednání v této oblasti.

Petr Pokorný

Florentinum
Na Florenci 15
110 00 Praha 1

Tel.: +420 225 385 333
Fax: +420 225 385 444
e-mail: wl@weinholdlegal.com

[1] § 61a notářského řádu

[2] § 64a notářského řádu

[3] § 109d písm. h) notářského řádu

[4] § 64a odst. 3 notářského řádu

[5] § 70 odst. 2 notářského řádu

[6] § 80a odst. 1 notářského řádu

[7] § 80ga odst. 4 notářského řádu

[8] § 80gd odst. 3 notářského řádu

[9] § 80h odst. 4 notářského řádu

[10] § 80h odst. 5 notářského řádu

[11] Důvodová zpráva, sněmovní tisk 793/0 ze dne 25. 3. 2020

[12] § 35m odst 1,2 notářského řádu

[13] § 74a odst. 1 notářského řádu

[14] § 35m odst. 3 notářského řádu

[15] Důvodová zpráva, sněmovní tisk 793/0 ze dne 25. 3. 2020

[16] § 35n odst. 1 notářského řádu

[17] § 35n odst. 8 notářského řádu

[18] Důvodová zpráva, sněmovní tisk 793/0 ze dne 25. 3. 2020

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Spoluvlastnictví a správa společné věci](#)
- [Doručování soudních písemností ze zahraničí do ČR](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)
- [Promlčení zápůjčky bez určení splatnosti v judikatuře Nejvyššího soudu](#)
- [Rozvod s mezinárodním prvkem a související otázky péče o děti a výživného](#)
- [Příkaz a příkaz na místě v přestupkovém řízení vedeném orgány inspekce práce](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)